

Bepaling drogestofgehalte in snijmais kwestie van veel doen en goed kijken

Mais in 2014 'veelbelovend'

De mais in Nederland staat er uitzonderlijk goed bij. Hier en daar zijn de eerste percelen al geoogst. De verwachting is dat het echte oogstgeweld binnenkort losbarst. De kunst voor maistelers is nu om aan de hand van het drogestofgehalte het optimale oogsttijdstip te pakken. Hoe doe je dat?

tekst Jelle Feenstra

De tijd dat de hakselaars van loonwerkers net wat te vroeg in actie kwamen, waardoor er niet meer dan 30 procent aan droge stof van het veld kwam, begint gelukkig achter ons te raken', zegt productmanager veehouderij Mark de Beer van Limagrain. Hij constateert dat melkveehouders bewuster kijken naar het ideale moment om mais te oogsten. 'En ze weten dat moment, dankzij kennisoverdracht, monitoring en onderlinge uitwisseling van ervaringen, ook steeds beter zelf in te schatten.' Dinsdag 2 september kregen de 26 jonge melkveehouders die meedoen aan de Maischallenge 2014 (zie kader) in het Gelderse Laren van ruwvoerspecialisten de laatste tips om het juiste oogstmoment te bepalen. Wegen wat het kolfaandeel is, het drogestofgehalte van stengel en blad én het drogestofgehalte van de kolf juist inschatten, daar draaide het om.

Stengel en kolf wegen

Het optimum aan droge stof ligt volgens de huidige inzichten op het moment dat de totale maisplant in het veld een drogestofpercentage van 35 of 36 procent heeft. De korrel zit dan tussen de 55 en 60 procent en stengel en blad tussen de 24 en 27 procent.

De eerste stap in het inschatten van het juiste drogestofpercentage is kijken of het kolfaandeel 40, 50 of 60 procent is. Dat doe je door stengel en kolf te wegen. Bij normale groeiomstandigheden en een normale plantdichtheid wegen beide ongeveer evenveel (50/50 procent). Bij slechte groeiomstandigheden of een ho-

Wilco Brouwer de Koning: 'Structuurbehoud perceel ook belangrijk'

Melkveehouder Wilco Brouwer de Koning uit Heiloo is een van de 26 deelnemers aan de Maischallenge, de wedstrijd die het Nederlands Agrarisch Jongeren Kontakt (NAJK) en veredelingsbedrijf Limagrain dit jaar voor de tweede keer samen organiseren. De uitdaging is om minimaal 2020 kvem meer van een hectare snijmais te halen.

De wedstrijdmais van het zeer vroege ras LG 30.209 staat er redelijk goed bij, constateert Brouwer de Koning. Toch loopt het gewas in vergelijking met dat van an-

dere deelnemers achter. 'We zitten nu eenmaal in een gebied waar de mais altijd later is.' Hij hoopt de mais zo rond 24 september op een drogestofpercentage van 34 of 35 procent te kunnen oogsten. 'Droge stof is belangrijk, maar ik vind structuurbehoud van het perceel net zo belangrijk. Ik ga bij nat weer niet alles stuk en vies rijden om koste wat het kost een bepaald drogestofpercentage te halen. Het weer speelt dus ook een belangrijke rol bij het bepalen van het beste oogstmoment.'

Update van MaisManager-app beschikbaar

Er is een update beschikbaar van de MaisManager, de app om met smartphone of tablet het optimale oogsttijdstip van een snijmaisperceel te bepalen. De app is ontwikkeld door maiskweker Limagrain en CRV Uitgeverij. Melkveehouders kunnen met de app aan de hand van gerichte vragen stap voor stap het beste maisoogstmoment berekenen. De app berekent eerst het actuele drogestofgehalte van de totale plant aan de hand van het kolfaandeel en de afzonderlijke drogestofpercentages van stengel, blad en kolf. Vervolgens vraagt de

app bij welk drogestofgehalte je wilt oogsten en of er sprake is van eventuele oogststrisico's, zoals stengelrot, legering of fusarium.

In het laatste stadium komt de MaisManager dan met de optimale oogstdatum, rekening houdend met de weersvoorzichten voor de korte termijn. Naargelang tijdstip en omstandigheden kan het advies ook luiden om versneld te oogsten of om de oogst juist uit te stellen.

► De MaisManager-app is gratis te downloaden via www.maismanager.nl

Kees Gorter heeft de voorzittershamer van de raad van commissarissen van CRV neergelegd. De melkveehouder uit Makkinga treedt af vanwege een verschil van inzicht over de wijze waarop de besluitvorming en de controlerende taken binnen de raad zouden moeten plaatsvinden. Zijn aftreden heeft geen relatie met de bedrijfsvoering van CRV.

Gorter volgde in maart 2014 Evert Alderkamp op als voorzitter van CRV. Hij was sinds 2006 lid van de raad van commissarissen van CRV. De Vlaamse melkveehouder en vicevoorzitter van CRV **Noël Van Leeuwe** neemt de taken van Gorter als voorzitter voorlopig waar.

Kees Gorter

Arie Landeweerd

Op 83-jarige leeftijd is **Arie Landeweerd** uit Barchem overleden. Hij was decennialang een gewaardeerde inspecteur van het mrij-ras, maar na een gedegen opleiding vertegenwoordigde hij het stamboek ook op vele tentoonstellingen in het buitenland. Toen hij werd benoemd als secretaris van de Gelderse fokkerijbond trad hij vooral naar voren als de organisator van de grote provinciale keuringen. Landeweerd wist zijn weloverwogen standpunten vaak mooi te verwoorden en zijn brede belangstelling kwam hem van pas toen hij wethouder werd in zijn gemeente.

Op 89-jarige leeftijd is in Baexum overleden **Wiel Venner**. In zijn jonge jaren was hij werkzaam bij de rijkslandbouwvoorlichtingsdienst in Limburg. Toen hij in 1960 inspecteur kon worden bij NRStamboek, aanvaardde hij die functie graag, want hij was al zeer vertrouwd geworden met het mrij-ras. Ook bij de bond van fokverenigingen en de commissie voor de centrale Limburgse fokveedag speelde Venner jarenlang een belangrijke rol.

drogestofgehalte (%)	geschatte kolfaandeel op ds-basis (%)														
	40			50			60								
drogestofgehalte stengel en blad (%)	18	21	24	27	30	18	21	24	27	30	18	21	24	27	30
drogestofgehalte kolf (%)															
35	22	25	27	30	32	24	26	28	30	32	25	28	30	31	33
40	23	26	29	31	33	25	28	30	32	34	27	29	32	34	35
45	24	27	30	32	35	26	29	31	34	36	28	31	33	36	38
50	24	27	30	33	36	26	30	32	35	38	29	32	35	37	39
55	25	28	31	34	37	27	30	33	36	39	30	33	36	39	41
60	25	28	32	35	38	28	31	34	37	40	31	34	38	40	43
65*	25	29	32	35	38	28	32	35	38	41	32	35	39	42	44

* Nadat stadium 'volledig rijp' (60% ds) bereikt is, kan door indroging het drogestofgehalte verder oplopen tot 65 of hoger. De bestendigheids van zetmeel neemt dan ook nog toe.

Tabel 1 – Schatting drogestofgehalte (%) van de totale maisplant (bron: Handboek snijmais)

gere plantdichtheid kan het kolfaandeel zakken naar 40 procent. Bij goede groeiomstandigheden en een wat lagere plantdichtheid is de kolf vaak wat zwaarder (60 procent).

Stap twee is bepaling van het drogestofgehalte van stengel en blad. Pak een plant, breek hem doormidden en knijp het snijvlak samen. Is de hele plant nog groen en loopt er vocht uit de stengel, dan is het drogestofgehalte nooit meer dan 18 procent. Een halfgroene plant en een praktisch droge stengel betekent 24 procent droge stof. Is de stengel helemaal droog en de plant nog maar voor een kwart groen, dan bereik je het als ideaal beschouwde percentage van 27 procent aan droge stof voor stengel en blad.

De 'melklijn' bekijken

Stap drie is misschien wel de belangrijkste: bepaling van het drogestofgehalte van de kolf. Mark de Beer pakt een maiskolf, breekt hem open en snijdt met een mes een aantal korrels uit het midden van de kolf in lengterichting door. In de korrel wordt de zogeheten 'melklijn' zichtbaar. 'Het duurt nog wel een paar weken voor deze oogstrijp is', consta-

teert De Beer op basis van de nog lang niet verdwenen melklijn.

Bereikt de kolf een drogestofgehalte van 50 procent (melklijn onderin), dan begint het serieus te worden. De korrel bevindt zich nu in het deegrijpe stadium. 'Per drie dagen kun je er ongeveer één procent aan droge stof bijtellen. Het duurt dan nog ongeveer vijftien dagen voordat je 55 procent aan droge stof hebt bereikt', doceert De Beer. 'Is de melklijn helemaal verdwenen en verschijnt het zwarte kurklaagje onder aan de korrel, dan is de mais klaar om te oogsten.'

Vem de 1000 voorbij

Op basis van de tabel uit het Handboek snijmais (tabel 1) kunnen melkveehouders na het nemen van deze drie stappen redelijk goed het drogestofpercentage inschatten en aan de hand daarvan hun ideale oogstmoment bepalen. Het ter plaatse aanwezige lab van Limagrain voor voederwaardebepaling wees uit dat de verst afgerijpte mais op 2 september bij sommige deelnemers al 33 procent droge stof bevatte. De vem was bij de meesten de 1000 al gepasseerd. 'Veelbelovend', aldus De Beer. |